

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY
I ŚRODKÓW PRZEKAZU
(NR 3)
z dnia 9 grudnia 2015 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 3)

9 grudnia 2015 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem poseł **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, przeprowadziła pierwsze czytanie i rozpatrzyła:

– poselski projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza (druk nr 33);

– poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Feliksa Nowowiejskiego (druk nr 35).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral** i **Ewa Sarnecka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Michał Baranowski** i **Łukasz Grabarczyk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Czy są zastrzeżenia do protokołów z poprzednich dwóch posiedzeń Komisji? Jeśli nie ma, to stwierdzam przyjęcie protokołów.

Dzisiejszy porządek obrad obejmuje dwa punkty: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza i pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Feliksa Nowowiejskiego. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Przystępujemy do pierwszego czytania uchwały z druku nr 33 w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza. Wnioskodawcy upoważnili mnie do przedstawienia projektu tej uchwały, ale najpierw wyjaśnienie. Zgodnie z regulaminem termin składania wniosków o ustanowienie patronatów roku następnego mija z końcem października, a Komisja ma obowiązek składania sprawozdań Prezydium Sejmu do końca listopada. Jednak regulamin uprawnia marszałka do zmiany tych terminów w szczególnych okolicznościach. Wystąpiłam z takim wnioskiem i marszałek zmienił terminy. Wnioski można było składać do końca listopada. W sposób oczywisty była to szczególna sytuacja i teraz Komisja ma obowiązek przedłożyć do końca grudnia Marszałkowi Sejmu sprawozdanie po pierwszym czytaniu.

Zmieniliśmy też regulamin rozszerzając możliwość ustanowienia 5 patronatów. W tym roku wpłynęło 5 wniosków na ustanowienie roku 2016 rokiem osoby bądź wydarzenia. W związku z tym będziemy je kolejne rozpatrywać i nie musimy podejmować decyzji. W poprzednich latach było bardzo dużo projektów. Sprawiało nam trochę trudności ustalenie i wynegocjowanie, którymi uchwałami się zajmujemy.

Jeśli chodzi o projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza, to wydaje mi się, że ujmą dla naszego wielkiego pisarza byłoby uzasadnienie, dlaczego w 170. rocznicę urodzin oraz 100. rocznicę śmierci proponujemy ustanowienie m.in. takiego patronatu. W związku z tym bardzo proszę o dyskusję, pytania, uwagi, na razie ogólne, do tego projektu.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tylko formalnie. Oczywiście, tutaj nie musimy niczego uzasadniać i to jest dla mnie zrozumiałe, ale czy w samym druku nie musi być uzasadnienia? To ma postać druku sejmowego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Po kilku latach bycia przewodniczącą pani przewodnicząca sobie przypomniała, że bardzo często nie ma uzasadnień do takich uchwał?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Właśnie, niekoniecznie to sobie przypomniałam.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Zgodnie z regulaminem nie musi być i bardzo często przyjmowaliśmy uchwały, które nie miały uzasadnienia.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Bardzo rzadko, na szczęście.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Odsyłam państwa do archiwum druków sejmowych.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

To może zależy, w jakich latach. Po prostu wydawało mi się, że jak zostają dokumenty sejmowe, to może za 100 lat ktoś chciałby wiedzieć, dlaczego chcieliśmy, ale nie protestuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Myszę, że bardzo często nie praktykuje się. Upnę się i tak jak mówię, odsyłam państwa do archiwum druków sejmowych. W uchwałach najczęściej znajduje się uzasadnienie, w treści uchwały, więc coś dodatkowego można dopisać np. o Henryku Sienkiewiczu, czego nie wiemy?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak, jeżeli uchwała jest rozbudowana.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Inne uwagi – bardzo proszę. Jeśli nie ma uwag, to zamykam pierwsze czytanie.

Przystępujemy do rozpatrywania tekstu uchwały. Czy są uwagi do tytułu? Jeśli nie ma sprzeciwu, to uznaję, że Komisja przyjęła tytuł uchwały: „w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza”.

Teraz cytat. Jest propozycja Biura Legislacyjnego skreślenia akapitu pierwszego, czyli cytatu i przeniesienia go do akapitu czwartego: „Niech Sienkiewiczowska spuścizna stanowi podstawę patriotycznego wychowania młodych pokoleń Polaków, jak bowiem pisał o Nim Stanisław Cat-Mackiewicz »My wszyscy z niego«”. Zdaję sobie sprawę, że nie było takiego zwyczaju motta w uchwałach sejmowych. Mimo wszystko wpisałam to eksperymentalnie. Mam pytanie do Komisji: czy przychyliła się do propozycji poprawki Biura Legislacyjnego? Bardzo proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Mnie się zdaje, że to nawet brzmi mocniej. Akurat ta poprawka Biura Legislacyjnego mnie się bardzo podoba, bo wydaje mi się, że stawia kropkę nad „i”. Ten cytat jest tu o wiele bardziej jasny i zrozumiały niż w postaci motta. Takie jest moje zdanie. Jestem za poprawką Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są inne uwagi? Jeśli nie ma sprzeciwu, to uznaję, że Komisja przyjęła propozycję Biura Legislacyjnego przeniesienia tego cytatu. Bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Względy formalne, pani przewodnicząca. Co do zasady. To jest propozycja Biura Legislacyjnego na bazie uwag językoznawców. Jednak, ze względu na daleko idącą ingerencję w tekst, sugerujemy podpisanie pierwszej i potem, ewentualnie, drugiej poprawki. To wszystko, dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska przejęła poprawkę Biura Legislacyjnego. Czy są uwagi do akapitu pierwszego? Bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Pozwolilibyśmy sobie odczytać całość z naprawdę drobnymi korektami: „Z okazji 170. rocznicy urodzin oraz 100. rocznicy śmierci Henryka Sienkiewicza Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, mając na uwadze Jego zasługi dla narodu” – „Jego” wielką literą i „narodu” małą literą, ale to jest uwaga czysto językowa i państwo będą decydować – dalej tak jak w treści. Chodzi o początek – nie „w 170. rocznicę”, bo praktycznie nie jest to uchwała dokładnie w dzień, tylko z okazji – stąd taka propozycja. Będzie to w przyszłym roku, a więc „Z okazji 170. rocznicy urodzin oraz 100. rocznicy śmierci, mając na uwadze Jego zasługi dla narodu”. Nie mamy więcej uwag do tego akapitu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chciałam zwrócić uwagę, że jest to formuła, którą Komisja stosowała w tego typu uchwałach – ta zastosowana w projekcie. Bardzo proszę.

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Być może ten początek jest zasadny, ale wydaje mi się, że pisanie w pierwszym akapicie – jak proponuje pan mecenas – „narodu” małą literą nie jest konieczne i powinno pozostać „Narodu” wielką literą. „Jego” oczywiście tak, bo jest to forma grzecznościowa, ale „Narodu” pozostawmy pisane wielką literą.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Mam tutaj wątpliwości, czy dwa razy pisać „Jego” w pierwszym akapicie, bo w drugiej części zdania, to jest to samo zdanie, jest to już użyte. Czy ktoś z członków Komisji skłania się do poparcia uwag Biura Legislacyjnego?

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Mam tylko wątpliwość, czy „z okazji”, czy nie napisać: „w roku 170. rocznicy”, bo cały ten rok będzie jego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wydaje mi się, że rzeczywiście byłoby to zgrabniejsze.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Ale w „roku rocznicy”?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„W roku rocznicy”, nie, no tak. Przypominam państwu, że to jest formuła, którą sami wypracowaliśmy. Była używana w wielu uchwałach. Bardzo proszę.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Postuluję, abyśmy w ogóle nie zmieniali pierwszego akapitu, nie uwzględniali żadnych poprawek. Moim zdaniem, on jest napisany poprawnie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze uwagi do pierwszego akapitu? Kto jest za przyjęciem tego akapitu w brzmieniu zaproponowanym w projekcie uchwały? (21) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Komisja przyjęła pierwszy akapit w brzmieniu zaproponowanym w projekcie.

Czy są uwagi do drugiego akapitu? Bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Przede wszystkim chcielibyśmy wskazać na drugie, a właściwie jeszcze na pierwsze zdanie, które zawiera w sobie cytat: „Rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu”. Nie udało nam się ustalić jednoznacznie, czy ten cytat pochodzi z okresu, kiedy przyznano nagrodę. Chodzi nam o to, że tłumaczenie jest nieco upiększone w porównaniu z oryginałem. Dotarliśmy do oryginału wypowiedzi pana sekretarza, który wręczał tę nagrodę i uzasadniał. On tam nie mówi aż tak pochlebnie, a przynajmniej tłumaczenie dosłowne nie jest aż tak pochlebne, jak mówi ten cytat. Nie udało nam się dotrzeć do tego, czy ten cytat...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jak on brzmi?

Legislator Michał Baranowski:

Angielski tekst można jednoznacznie przetłumaczyć, że „skupiają w sobie ducha narodu”, a mówimy, że „wcielił w siebie”, to jest poetyckie tłumaczenie. Nie udało nam się ustalić, choć zawsze staramy się dostarczać państwu takie informacje, czy ten cytat pochodzi z początku XX w., bo tak ktoś przetłumaczył np. w prasie i to przetrwało do naszych czasów. Faktycznie, w Internecie taki cytat się pojawia, ale nie udało nam się zweryfikować, czy to jest cytat dosłowny, czy ktoś sam go stworzył, czy po prostu postanowił go omówić na własny użytek, bo faktycznie...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

W tej chwili wydaje mi się, że wówczas był tłumaczony w ten sposób. „Wcielił” czy „skupił” – nie jestem pewna, czy to jest aż taka ogromna różnica.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Czy to musi być cytat?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To nie musi być cytat, ale jest cytatem. Bardzo proszę, ale zgłaszamy się do głosu.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Przepraszam bardzo. Wydaje mi się, że ideą wstawienia tego cytatu było pokazanie, jak postrzegamy Henryka Sienkiewicza dzisiaj, ale także współcześni mu, aby dostrzec jego rolę w dziejach narodu. Tłumaczenie angielskich stwierdzeń może być bardziej poetyckie i akurat w tym wypadku nam to odpowiada. Nie widzę problemu z tym, byśmy to zastosowali. Gdyby znaczenie tego cytatu było zupełnie inne niż angielski pierwowzór, to wtedy rzeczywiście należałoby mieć wątpliwości, ale jeżeli jest to jedna z możliwych wersji tłumaczenia tego określenia angielskiego, to dlaczego nie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę – pani przewodnicząca.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Mnie nie chodzi o to, jak brzmi ten cytat, bo może tak brzmieć. Jednak najmocniej przepraszam, ale jest ktoś, kto nie sięga do źródeł, nie jest literaturoznawcą, więc jeżeli to ma być cytat, to proszę napisać, z czego to jest cytat. Tylko o to mi chodzi, o nic innego. Jeżeli tak się pojawia, to może być równie dobrze jako ocena, którą przywołujemy i wtedy precyzja nie jest konieczna. Jeżeli traktujemy to jako cytat, to może być w tej formie, ale przydałoby się umiejscowienie: jak powiedziano w werdykcie czy przy wręczaniu. Nie wiem. Stwierdzenie bardziej edukacyjne, bardziej by mi się tu podobało.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jednak się uprę, że po pierwsze – to jest cytat...

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Dobrze, może być.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli są uwagi, to bardzo proszę się z nimi zgłaszać. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca, jeżeli są problemy, czy jest to w ogóle cytat i cytat dosłowny, to może po prostu zlikwidujemy cudzysłów i wtedy to będzie nasze docenienie tego, co autor zrobił i dlatego chcemy go docenić. Sądzę, że większość z nas zgadza się ze słowami tego cytatu i wówczas nie będzie też problemu.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Właśnie tak powiedziałam na początku, że równie dobrze może być tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli państwu to przeszkadza, to rzeczywiście zlikwidujemy cytat. Nie sądzę, że to musi być poprawka. Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Czy mamy wyrzucić wyrazy, czy mamy wyrzucić cudzysłów?

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tylko cudzysłów.

Legislator Michał Baranowski:

Dziękuję.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Zostaje to jako docenienie.

Legislator Michał Baranowski:

Dobrze. Jeśli można, jeszcze drugie zdanie tego akapitu. Rozumiem, że poprawiamy „Naród”. Tak jak w akapicie pierwszym również będzie wielką literą, bo skoro znosimy cudzysłów, to chyba możemy ingerować. Wydaje się, że w drugim zdaniu „powieści” nie „podtrzymywały ducha kolejnych” tylko „na duchu”, bo to jest związek frazeologiczny. Wydaje nam się, że powinno być: „Jego powieści historyczne podtrzymywały na duchu kolejne pokolenia Polaków w czasach narodowych niedoli”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę pani poseł.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

W drugim zdaniu w ogóle dałabym sobie spokój ze słowem „duch”, ponieważ w poprzednim zdaniu również mamy „ducha Narodu”, więc nie róbmy powtórzeń. Proponuję, by ostatecznie zdanie w drugim akapicie brzmiało: „Jego powieści historyczne podtrzymywały kolejne pokolenia Polaków w czasach narodowych niedoli”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę pani poseł.

Posel Anita Czerwińska (PiS):

Wypowiadam się w imieniu jeszcze kilku osób. Wydaje się nam, że nie możemy usunąć tego cudzysłowu i potraktować tego cytatu jako własne słowa. Jeżeli używamy słów nie naszego autorstwa, to powinniśmy podać źródło, a jeśli nie znamy źródła, to po prostu sami sformułujmy własną opinię.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu?

Posel Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Przepraszam bardzo, czy mogę zdanie?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę.

Posel Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Rozumiem, że nie możemy znaleźć, kto to powiedział, że jest to jakiś problem?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To można znaleźć. Celowo tego nie przytaczałam. Z uczciwości cytat jest zaznaczony, dlatego że wydało mi się istotne, żeby zaznaczyć to, za co jest Nagroda Nobla. Często uważa się, że jest za „Quo vadis”, a tak naprawdę Henryk Sienkiewicz dostał za całokształt. To był motyw wpisania tego w tym kształcie, ale nie uznałam za konieczne pisać, że tak to ocenił jeden z jurorów.

Posel Piotr Liroy-Marzec (Kukiz15):

Rozumiem.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Możemy dokonać własnego tłumaczenia tego cytatu, skoro go mamy, ale nie widzę obowiązku zamieszczania fragmentu zdania autora. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Michał Kamiński (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Być może wyjdzie tutaj moje dyletanctwo, ale mam wrażenie, że akurat nobla Henryk Sienkiewicz dostał za tę swoją powieść, która ma charakter uniwersalny a nie narodowy, albowiem w czasach, kiedy dzieje się „Quo vadis”, zdaje się, że jeszcze nie było naszego narodu jako takiego, o ile mnie pamięć nie myli.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Właśnie mówię, że nie, że dostał za całokształt, a przed chwilą od pana z Biura Legislacyjnego słyszeliśmy cytat z oceny jednego z jurorów. Myślę, że w takim razie można by po prostu wykreślić ten cytat. Jeśli w uchwale mamy stosować wyjaśnienie, że to jest cytat słów jakiegoś jurora, to wolałabym, żeby tego już w ogóle nie było, choć szkoda mi go będzie.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

„Jak wówczas stwierdzono” - czy „oceniono” – „rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu”. Wtedy jest jasne, ale ja już nie chcę specjalnie do protokołu. Nie mówimy, który juror, nie mówimy jak...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tylko mówimy, że „doceniony za całokształt twórczości i jak wówczas stwierdzono, rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu”. Jest i po polsku, i prawdziwie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Mnie się podoba ta propozycja. Czy są jakieś uwagi do tej propozycji?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Powiem do protokołu: „to pierwszy Polak uhonorowany Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury, doceniony za całokształt twórczości i jak wówczas stwierdzono, rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu. Jego powieści...”. Nie ma cudzy-słowu, nie piszemy kto, ale odwołujemy się do werdyktu przy wręczaniu Nagrody Nobla.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do tej propozycji i jeszcze inne uwagi do drugiego akapitu? Bardzo proszę.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

To na zasadzie pewnej komplikacji, ale wydaje mi się, że zbierając wszystkie wątki państwa pomysłów, które w końcu chyba idą w jednym celu, mogłoby to wyglądać w ten sposób: „Henryk Sienkiewicz to pierwszy Polak – »rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu« – uhonorowany Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury, doceniony za całokształt twórczości”. To jest zdanie, które zbiera wszystkie wątki, żadnego nie wyrzuca i w dobrej proporcji wszystkie utrzymuje w całości.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Wtedy pojawia się znowu, już chyba rozstrzygnięta przez nas, kwestia tego cytatu. Nie sądzę, żeby była konieczność aż takiego przerabiania tego akapitu.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Proszę państwa, jeżeli chodzi o cytat, to nie trzeba podawać autora, tylko trzeba wiedzieć kto powiedział, a to jest bardzo łatwo sprawdzić. To się sprawdzi po posiedzeniu Komisji, natomiast mówimy o kształcie wypowiedzi. Tu nie jest potrzebny cytat, tylko jest potrzebna świadomość, od kogo pochodzi i tyle.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi do tego akapitu? Bardzo proszę – jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Michał Baranowski:

Chciałem się tylko upewnić, czy drugie zdanie pozostaje w takim brzmieniu jak...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Przecież ja jeszcze nie poddałam go pod głosowanie.

Legislator Michał Baranowski:

Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pytam, czy jeszcze ktoś ma jakieś uwagi. Jeśli nie ma uwag, to w takim razie przeczytam ten akapit w brzmieniu wypracowanym w tej chwili. Dopiero wtedy poddam go pod ocenę Komisji: „Henryk Sienkiewicz, to pierwszy Polak uhonorowany Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury, doceniony za całokształt twórczości i jak wówczas stwierdzono, rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu. Jego powieści historyczne podtrzymywały kolejne pokolenia Polaków w czasach narodowych niedoli”. Czy są do tego jeszcze jakieś uwagi?

Kto jest za przyjęciem tego akapitu w przedstawionej przeze mnie formie? (23) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Komisja przyjęła jednogłośnie akapit zaproponowany w tym kształcie.

Bardzo proszę o zgłaszanie uwag głośno a nie w podgrupach. Pani poseł, czy pani ma jeszcze jakieś uwagi?

Bardzo proszę o uwagi do trzeciego akapitu. Są uwagi Biura Legislacyjnego. Macie państwo przed sobą propozycję zapisu trzeciego akapitu. To są propozycje Biura Legislacyjnego, państwo je chyba dostaliście, tak? Bardzo proszę o zapoznanie się z tą propozycją.

Bardzo proszę – czy są uwagi do trzeciego akapitu, w tym do propozycji złożonych przez Biuro Legislacyjne? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

Proszę państwa, proszę mi wybaczyć, ale traktujmy to już tylko jako czystą literówkę. Jeszcze przyjrzałem się akapitowi drugiemu i tu jest ostatnie zdanie: „Jego powieści historyczne podtrzymywały kolejne pokolenia Polaków”. Tak to jest w tej chwili.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak.

Poseł Szymon Giżyński (PiS):

To jest pewna niedokładność frazeologiczna, bo „podtrzymywać osobę” to jest zupełnie inna sytuacja, także fizyczna, prawda? „Podtrzymuje się coś” a nie „kogo”. Ponieważ w tej uchwale nie ma słowa „patriotyzm”, to jest tu dla niego miejsce: „Jego powieści historyczne podtrzymywały patriotyzm kolejnych pokoleń Polaków w czasach narodowych niedoli” i tylko tyle, jeżeli państwo się zgodzą. „Nie podtrzymywały kogo” tylko „co”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Ale to zawęża znaczenie tego zdania tylko do patriotyzmu, a chodzi nie tylko o patriotyzm. Panie pośle, przyjęliśmy już ten akapit.

Czy są uwagi do trzeciego akapitu?

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca, w pierwszym zdaniu przy wyliczaniu zasług Henryka Sienkiewicza przed określeniem „za wierność” może wstawilibyśmy „a”: „a za wierność etosowi dobroczynności”, ponieważ tam wyrażamy dwie różne jego postawy i zasługi. Chodzi o to, by spójnikiem „a” połączyć te dwie części zdania. Jeszcze raz: „Henryk Sienkiewicz za obywatelskie zasługi dla Ojczyzny przez siebie”...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że propozycja pana posła to również przyjęcie uwag Biura Legislacyjnego, tak?

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Tak, już czytam to, co zaproponowało Biuro Legislacyjne. Po określeniu „hetmanem duchowym”...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Komisja jeszcze nie przyjęła tych zmian.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Rozumiem, ale tak jest w jednym i drugim wypadku. Proponuję: „nazywany »hetmanem duchowym Polaków«, a za wierność”. Chodzi o to, żeby dopisać „a”, taki łącznik, który łączyłby te dwie części zdania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Inne uwagi? To musiałaby być poprawka, ta propozycja Biura Legislacyjnego. Pan poseł podpisze, tak?

Jeśli nie ma uwag, to czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu w brzmieniu zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne? Nie ma sprzeciwu, Komisja przyjęła... Przepraszam, nie zauważyłam.

Poseł Joanna Lichočka (PiS):

Przepraszam, mnie się bardziej podoba wersja Komisji zarówno z tymi wszystkimi słowami pisanymi wielką literą, jak i z szykiem zdania.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

W takim razie, czy pan poseł składa to jako poprawkę, jako wniosek formalny? Przepraszam, nie zauważyłam pani poseł. Traktuję to teraz jako głos w dyskusji. Mamy zaproponowany projekt. Jeśli teraz chcielibyśmy go przyjąć w brzmieniu zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne, to oczekuję, że pojawia się poprawka. Jeśli nie, to głosujemy nad tym. Stąd pytanie, czy to jest wniosek formalny pana posła o przyjęcie tego w brzmieniu zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne?

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Zaproponowałbym spójnik „a”, który połączy dwie części zdania. Jeśli jest to cytat, to możemy zachować pisanie wielką literą. Rozumiem, że pani przewodnicząca tworząc ten tekst chciała podkreślić wielkość postaci, którą doceniamy tą uchwałą. Moja poprawka dotyczyła wyłącznie tego spójnika.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy ten spójnik „a” jest konieczny?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

On troszeczkę inaczej ustawia to zdanie znaczeniowo. Jeżeli chcemy powiedzieć, że za obywatelskie zasługi, za wierność, dobroczynność, to wzmacnia to. Mnie ten spójnik nie przeszkadza, natomiast trochę sprzeczałabym się o wielkie litery. Proszę państwa, każda epoka ma swoją stylistykę ortograficzną, jeśli mogę tak powiedzieć. Te cytaty pochodzące sprzed iluś lat być może takie były, ale my jesteśmy w XXI wieku i nie musimy cytować dokładnie z tymi wielkimi literami, bo jesteśmy w troszkę innej poetyce. Tak mi się przynajmniej wydaje, więc „a” może być: „a za wierność”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Upierałabym się przy tych wielkich literach, bo to jest nazwanie go przez naród w ten sposób. Bardzo proszę – czy jest jeszcze jakaś uwaga do tego akapitu?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak, pani...

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Jak zaczniemy pisać językiem młodopolskim, to zwariujemy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jeśli są jakieś uwagi, to poproszę o złożenie ich w formie poprawki do tego akapitu.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Niezależnie od tego, która wersja byłaby przyjęta, czy ta bazowa czy Biura Legislacyjnego, to w drugim zdaniu, w którym mamy sformułowania „za niepodległym państwem polskim” bądź „za niepodległością państwa pol-

skiego” później na końcu mamy sformułowanie „w odzyskaniu przez Polskę państwowości”. Nie wiem, czy tutaj nie byłoby lepiej użyć słowa „wolności”, żeby nie powtarzać „państwem” i „państwowości”. To taka drobna uwaga pod rozwagę.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Ale mamy tu „niepodległość”.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Tak, ale to niedokładnie to samo. To tak tylko pod rozwagę.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

„Wolności”? Pan przewodniczący złoży poprawkę, tak?

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Mnie się zdaje, że chodziło o państwowość, na Boga.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak, ma to inne znaczenie, ale brzmi lepiej, pani przewodnicząca.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Co? „Wolność”?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak, bo nie powtarza się „państwo”, „państwowości”, po prostu o to chodzi.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Mnie jest dokładnie wszystko jedno. Jak już będziecie wszystko pisać wielką literą, to ja już dalej mogę się nie przyglądać.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Rozumiem, że w tej chwili są złożone dwie poprawki do tego akapitu.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Chyba trzeba wybrać wersję, nad którą pracujemy.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Na razie pracujemy nad projektem. Jeśli ktoś przejmie propozycje Biura Legislacyjnego, to wtedy będą one miały status poprawki. Jeśli nie, a nie widzę chętnych, to w takim razie pracujemy nad projektem z druku. W związku z tym rozumiem, że pojawiły się dwie poprawki, tak? Spójnik „a” i zmiana ostatniego słowa „państwowości” na „wolności”.

Czy są jeszcze inne uwagi? Jeśli nie ma, to czy jest sprzeciw co do przyjęcia tego akapitu z tymi dwiema poprawkami? Nie ma, Komisja przyjęła akapit trzeci w zaproponowanym brzmieniu.

Przystępujemy do omawiania akapitu czwartego. Przypomnę, że zgodnie ze wstępnie zaakceptowaną zmianą zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne brzmiałby on następująco: „Niech Sienkiewiczowska spuścizna stanowi podstawę patriotycznego wychowania młodych pokoleń Polaków, jak bowiem pisał o Nim Stanisław Cat-Mackiewicz »My wszyscy z niego«”. Czy są uwagi do tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcie go w tym brzmieniu? Nie ma, przyjęliśmy ostatni, czwarty akapit.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całości uchwały w brzmieniu, które omówiliśmy i z przyjętymi przez Komisję poprawkami? Nie ma, Komisja przyjęła projekt uchwały w tym brzmieniu.

Pozostaje kwestia wyboru sprawozdawcy. Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Piotr Babinetz (PiS):

Zgłaszam panią przewodniczącą Elżbietę Kruk.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są inne propozycje? Zgadza się, dziękuję bardzo. Tym sposobem zakończyliśmy rozpatrywanie pkt I.

Przystępujemy do pierwszego czytania poselskiego projektu uchwały z druku nr 35 w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Feliksa Nowowiejskiego. Bardzo proszę panią poseł – przedstawiciela wnioskodawców.

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Mam wielką przyjemność przedstawić uchwałę korespondującą, jak później powiem, z podjętą przed chwilą uchwałą, uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Feliksa Nowowiejskiego. W tym roku przypada 70. rocznica śmierci, a w 2017 roku 140. rocznica urodzin tego wybitnego kompozytora, dyrygenta, pedagoga, wirtuoza, organizatora życia muzycznego i szambelana papieskiego, który tworzył w czasach Młodej Polski.

Myślę, że wszyscy znamy tę postać, bo jest autorem wybitnego dzieła, oratorium „Quo vadis” i właśnie to koresponduje z poprzednią uchwałą. Dzisiaj już wiemy, że oratorium inspirowane powieścią Henryka Sienkiewicza ma być przedstawione na uroczystościach z okazji 1050-lecia Chrztu Polski w Poznaniu.

Chciałabym zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt, ale jest tak głośno, że nie da się mówić.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Proszę państwa, trochę szacunku do siebie nawzajem, prawda?

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Chciałabym zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt z życiorysu Feliksa Nowowiejskiego. Pochodził z Warmii, która wówczas należała do Prus Wschodnich. Choć żył w czasach silnej germanizacji, to jednak bardzo był związany z polskością i działał na rzecz polskości. Warto zwrócić uwagę na to, że brał aktywny udział w kampanii na rzecz przyłączenia Warmii i Mazur do Polski w plebiscycie 1920 roku. Organizował koncerty w różnych miastach Polski i Europy, w trakcie których zbierał pieniądze wspierające tę kampanię. Mówię o tym dlatego, że jest to też wyraz szacunku dla ludzi, którzy żyli na terenach byłych Prus Wschodnich, bo bardzo kojarzymy je z terenami stricte niemieckimi, a jednak żyło tam bardzo wiele Polaków, wybitnych Polaków, którzy działali na rzecz polskości tych ziem.

Myślę, że również akcent związany z „Oratorium Quo vadis”, z Dniami Młodzieży, które odbędą się w przyszłym roku, z Jubileuszem Chrztu Polski, jest takim dopełniającym akcentem. Gdybyśmy przyjęli Feliksa Nowowiejskiego za patrona przyszłego roku, to myślę, że będzie to dopełniającym akcentem przyszłych uroczystości. Dziękuję bardzo. Oczywiście uzasadnienie jest dołączone.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są pytania do pani poseł, uwagi do projektu? Nie ma, zamykam pierwsze czytanie i przystępujemy do rozpatrywania tekstu uchwały. Od razu pytanie do pani poseł Pasławskiej. Ponieważ jest propozycja Biura Legislacyjnego, to czy pani akceptuje te zmiany i moglibyśmy nad tym pracować?

Poseł Urszula Pasławska (PSL):

Nie widziałam tego wcześniej, ale są to tylko techniczne zapisy czy zmiany i w związku z tym nie mam żadnych uwag.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze. Przystępujemy do rozpatrywania. Czy są uwagi do tytułu uchwały? Nie ma, Komisja przyjęła tytuł uchwały w brzmieniu: „w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Feliksa Nowowiejskiego”.

Czy są uwagi do akapitu pierwszego? Rozumiem, że pani poseł to zaakceptowała, więc pracujemy nad tym tekstem. Pracujemy nad propozycją już z poprawkami Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę – czy są uwagi do akapitu pierwszego? Czy jest sprzeciw co do przyjęcia tego akapitu w tym brzmieniu? Nie ma, Komisja przyjęła akapit pierwszy.

Czy są uwagi do akapitu drugiego? Nie ma. Czy jest sprzeciw co do przyjęcia go w wersji zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne? Nie ma, Komisja przyjęła akapit drugi.

Czy są uwagi do akapitu trzeciego? Bardzo proszę.

Legislator Michał Baranowski:

Tytułem wyjaśnienia, pani przewodnicząca. Wskazujemy na drobną różnicę. Wydaje się nam, że Nowowiejski nie tyle „skomponował Rotę do wiersza”, co „muzykę do »Roty«”, która była wierszem. Stąd uwagi, które są w akapicie trzecim. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Myślę, że to jest dosyć jasne. Czy są uwagi do tak poprawionego akapitu trzeciego? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia go w tej treści? Nie ma, Komisja przyjęła akapit trzeci.

Uwagi do akapitu czwartego. Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu? Nie ma, akapit został przyjęty przez Wysoką Komisję.

Czy są uwagi do akapitu ostatniego? Bardzo proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Mniej więcej wszystko się zgadza, tylko nagle wyskakuje tutaj słowo „naukowiec”. Rozumiem, że w każdej wersji było: „przekonany o szczególnym znaczeniu dorobku artysty i naukowca”, podczas gdy cały czas przedstawiamy go tutaj jako artystę, działacza i patriotę, natomiast naukowca to ja tu wcześniej specjalnie nie widzę.

Poseł Anna Sobecka (PiS):

Jaka propozycja?

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

To nie chodzi o propozycję, może pani poseł Paślawska ma jakąś.

Poseł Urszula Paślawska (PSL):

Był nauczycielem muzyki, ale tutaj to rzeczywiście mogłoby być niezrozumiane.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Ja bym napisała, przepraszam...

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu Jego dorobku, ustanawia rok 2016 Rokiem Feliksa Nowowiejskiego”, bo ten dorobek jest we wszystkich poprzednich akapitach.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest zgoda pani poseł wnioskodawcy, tak? Dobrze. Czy są uwagi do akapitu w treści zaproponowanej przez panią przewodniczącą Śledzińską-Katarasińską? Nie ma. Czy jest sprzeciw co do przyjęcia ostatniego akapitu z poprawką zaproponowaną przez panią przewodniczącą? Nie ma.

Głosujemy nad całością uchwały. Kto jest za przyjęciem uchwały z zaproponowanymi poprawkami? (21) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Komisja jednogłośnie przyjęła uchwałę w tej treści.

Na sprawozdawcę zgłaszam panią poseł Urszulę Paślawską. Czy są inne kandydatury? Pani poseł się zgadza?

Poseł Urszula Paślawska (PSL):

Tak.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia, chyba że są jakieś sprawy różne albo uwagi. Nie ma. Bardzo państwu dziękuję.

Zamykam posiedzenie Komisji